

Yttrande över den regionala utvecklingsplanen 2050, utställningsförslag

Värmdö kommun är positiv till satsningen på en mera långsiktig regional utvecklingsplan med en mera sammanhållen målstruktur. Målsättningen med en flerkärnig region är bra, men långsiktigt kan det vara ett problem för ostsektorn att alla nya kärnor ligger väster om Stockholm. Det kan leda till att fler satsningar genomförs i den västra delen av regionen. För en näringslivs- och bostadsutveckling på lika villkor i hela regionen är genomförandet av en östlig förbindelse nödvändig. Den sista delen av den sedan så länge planerade ringleden runt Stockholm måste genomföras för att möjliggöra den utveckling den östra delen av regionen står inför. Ostsektorn har möjlighet att växa mycket och snabbt i och med att tunnelbana byggs till Nacka och planerna på en östlig förbindelse fullföljs. Till 2030 kan cirka 25 000 bostäder, ny tunnelbana och upprustade tågförbindelser finnas i Stockholm Ost. I Stockholm Ost ingår kommunerna Nacka, Lidingö, Waxholm och Värmdö. Befolkningen beräknas till 250 000 invånare år 2030. Med en statlig trafikunnel mellan Sickla och Ropsten räknar kommunerna med en fortsatt hög utvecklingstakt till 2050 som gör det möjligt att bygga ytterligare 25 000 bostäder. I Stockholm Ost kan det då bo över 300 000 invånare.

Tillkomsten av en östlig förbindelse är inte bara nödvändig för ostsektorn utan också för regionen som helhet. Detta bör ytterligare tydliggöras i den regionala utvecklingsplanen och regionen bör gemensamt kraftsamla för att investeringen ska kunna genomföras även om Sverigeförhandlingen inte har lyckats lösa finansieringen av en östlig förbindelse.

Värmdös befolkning sommartid till över 100 000 personer. Under hela året märks kapacitetsbristerna i alla trafikslag genom bilköer, överfulla bussar och i skärgårds-trafiken redan i dag. För Värmdö kommun är därför en kraftfull satsning på trafikinfrastrukturen avgörande för utvecklingen till 2050 och en satsning på en östlig förbindelse är för Värmdö kommun högst prioriterad.

Värmdö kommun anser att bebyggelsestrukturen i förslaget till RUF 2050 är acceptabel men Värmdö kommun ifrågasätter den regionala prioriteringen av bostadsbyggande i figur 20. Ska regionen kunna lösa bostadsbristen är det mindre lämpligt att prioritera byggandet till i första hand den centrala regionkärnan och regionala stadskärnor. Det måste vara lika viktigt att bygga i orter som Gustavsberg.

Det är bra att Gustavsberg med omland pekas ut som område för strategisk stadsutveckling och att Hemmesta pekas ut som område för kollektivtrafikhänsyns bebyggelseutveckling. Värmdö kommun anser att Brunn precis som Hemmesta ska utpekade som ett sekundärt bebyggelseområde. Brunn har mycket goda förutsättningar för att utvecklas. Möjligheterna att kollektivtrafikförsörja ny bebyggelse i området är mycket god, infrastruktur och service är utbyggt och trafikinfrastrukturen medger en utveckling. Hemmesta och Brunn har samma dignitet i Värmdö kommuns översiktsplan. Det är en fördel om regionens och kommunens utvecklingsstrategi är entydiga i avgörande strukturfrågor.

Värmdö kommun är positiv till att RUFS 2050 befäster den grönstruktur som mejslades ut för regionen och som det råder bred enighet kring. Värmdö kommun anser att avsnittet om hav, sjöar och vattendrag ska utvecklas så att det motsvarar de utförligare beskrivningar som ges i avsnittet om grönstruktur. Vi föreslår att RUFS 2050 kompletteras med strategier för skydd av undervattensmiljöer och kustvattenfrågor som gör att regionen tar ett medansvar för arbetet med att nå vattenstatus till 2027. Bland annat behövs ställningstaganden till Mälardalens påverkan på regionens kustvatten. Utöver detta efterfrågar kommunen att de områden, eller delar av de områden, som är utpekade som riksintresse för naturvård och friluftsliv illustreras som yta för "Stora samlade rekreations-, natur- och kulturvärden.

Värmdö kommun välkomnar satsningen i RUFS 2050 på en särskild strategi för landsbygd och skärgård, men är starkt kritisk till att förslaget inte remitterades samtidigt som utvecklingsplanen, utan presenteras starkt försenad med en allt för kort remisstid. För Värmdö kommun som har stora delar av Stockholms skärgård inom sitt territorium är det väsentligt att kunna förankra ett synsätt på förslaget bland berörda. Det har inte varit möjligt nu.

En tydligare och mera åtgärdsinriktad strategi för landsbygd och skärgård hade varit önskvärd. Nu är det mer en nulägesbeskrivning av landsbygd och skärgård som länkas till RUFS. I den servicestruktur som redovisas i strategin vill Värmdö kommun att Brunn, Stavnäs och Björkås på Djurö redovisas som serviceorter. Det ger en överensstämmelse med verkligheten!

Horstensleden pekas ut av staten som ett riksintresse, men det innebär inte att den i en regional utvecklingsplan ska anges som en ny farled/upprustad farled. Det är främst Stockholms Hamn och Trafikverket som är intresserade av leden. Värmdö kommun anser att det ur ett långsiktigt hushållningsperspektiv är viktigare att spara en stor orörd marin miljö än att exploatera den för att möjliggöra för ett fåtal större kryssningsfartyg att nå Stockholm. Den bör därför inte heller markeras ut i plankartan.

I såväl avsnittet om naturmiljö och grönområden som det tematiska avsnittet om skärgården framhålls tillgängligheten till stränder som viktig samt att strändernas värden behöver utvecklas. Värmdö instämmer i detta men menar att frågan måste problematiseras i förslaget till RUFS 2050. Strandskyddslagstiftningen som bland annat syftar att värna allmänhetens tillgång till stränder påverkar möjligheterna att utveckla regionen. Detta gäller framförallt i skärgården där lagstiftningen hindrar en utveckling mot permanentboende, även på kärnöar i områden som annars kan vara lämpliga för

bebyggelse- eller näringslivsutveckling. Det är viktigt att gemensamt agera för en strandskyddslagstiftning som möter behovet att utveckla regionen samtidigt som också tillgången till stränder kan värnas. Värmdö kommun har även ett stort antal områden med utökat strandskydd som ligger i mer centrala lägen i kommunen.

Detaljsynpunkter

Gränsen för primärt bebyggelseområde i plankartan bör justeras så att det inte omfattar området söder om länsväg 222 vid Mölnvik-Grisslinge för att överensstämma med kommunens översiktsplan.

Med tanke på det långa tidsperspektivet och regionens tillväxt anser Värmdö kommun att Björkvik bör anges som replipunkt. I avsnittet om övergripande rumslig inriktning för Stockholmsregionen och i avsnittet resurseffektiva system för människor och gods ska östlig förbindelse markeras på principskisserna. Värmdö kommun motsätter sig att Landstinget väljer att peka ut vissa kommuner som mer centrala än andra, stämmer inte med de geografiska förhållandena på karta 4. Värmdö föreslår att kartan omarbetas så att den istället för att utgå från kommungränser utgår från det geografiska avståndet från centrala Stockholm. Rubriksättningen i kartan behöver också ses över.

Värmdö kommun ser gärna att pilen som markerar ”grönt svagt samband” utmed Grisslingebadet mellan Hemmesta och Gustavsberg bör placeras så att den till större delen går på land. Det skulle underlätta planeringen på kommunal nivå och i dialog med exploatörer vad gäller kompensation och anpassningar, då de åtgärder som föreslås i RUFSS 2050 för att stärka svaga samband främst kan göras på land.

På kartan kust- och skärgårdsområdet i Stockholm (karta 10) och kartan kärnöar och replipunkter (karta 24) ska Stora Möja ändras till Möja. På samma kartor finns en symbol för omlastningsplats för gods på Vindö som bör placeras vid Stavnäs.

I karta 12 bör skikten uppdateras så att reservat bildade under 2017 kommer med då ett flertal reservat bildats i länet sedan december 2016. På samma karta är det också önskvärt att gröna stationer som ligger i närhet av välbesökta naturområden markeras även i Värmdö.

Värmdö kommun anser att det bostadstillskott som redovisas i tabell 5 bör justeras ned något. Vi föreslår ett tillskott på 350 bostäder per år för lågalternativet och i basalternativet 500.

I plankartan pekas Gällnö ut som kärnö. Gällnö har inte pekats ut som kärnö i Värmdö kommuns översiktsplan och bör därför inte göras som det i den regionala utvecklingsplanen heller.

I kartan beslutade investeringsåtgärder i transportsystemet (karta 13) så sakas objekten länsväg 222 Mölnvik-Ålstäket och länsväg 274 cirkulation Hemmesta vägskal.

På karta 3 strukturbild för östra Mellansverige 2050 saknas pilar för målpunkter på Gotland och i Finland och Baltikum. Nu anges endast Åbo.

Generellt bör kartor över regionen visas i A4-format av läsbarhetsskäl.

Deshira Flankör

Kommunstyrelsens ordförande

Camilla Broo

Kommundirektör